

діяльності, надають підтримку бізнесу. Формування адекватного правового поля та проведення правильних реформ здатне надати значний поштовх до активізації ефективної підприємницької діяльності.

Література:

1. О.М. Шевчук Особливості розвитку підприємництва в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/chem_biol/nvnltn/17_8/256_Szewczuk_17_8.pdf
2. В.Л. Терещенко Сутність підприємництва та тенденції його розвитку в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Eir/2009_1/52-55.pdf
3. Закон України про розвиток та державну підтримку малого та середнього підприємництва в Україні (Відомості Верховної Ради України(ВВР),2013, №3, ст.23)
4. Федоренко В.Г., Діденко О.М., Руженський М.М., Іткін О.Ф. Політична економія: Підручник / За науковою ред. доктора економ. наук проф. В.Г. Федоренка. – К.: Алерта, 2008. – 487 с.

УДК 338

Н. М. Міськевич

Львівський національний університет імені Івана Франка

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА ПІДПРИЄМСТВА

N. M. Miskevych

ECONOMIC SECURITY OF ENTERPRISE

Поняття "економічна безпека" пройшло чимало переосмислень у зв'язку зі зміною умов зовнішнього середовища і з урахуванням факторів, які зумовлюють процеси управління. Вперше поняття "економічна безпека" почало застосовуватися на Заході у зв'язку зі зростанням проблеми обмеженості ресурсів та розпадом колоніальної системи, що призвело до порушення традиційних зв'язків між постачальниками ресурсів, життєво необхідних індустріальним суспільствам.

Найважливішими факторами, що впливають на економічну безпеку підприємства, є ступінь досконалості законодавчої бази, рівень оподаткування, доступ на світові ринки збуту, інвестиційна привабливість регіону, держави. Насамперед, економічна безпека підприємства залежить від економічної безпеки держави, регіону, адже ґрунтується на їхньому фінансовому, сировинному та виробничому потенціалі, перспективах розвитку. Наявність багаторівневої концепції економічної безпеки

господарюючих суб'єктів усіх рівнів дає можливість забезпечити передбачуваність зовнішніх загроз підприємствам.

Життєздатність підприємства чи організацій в економіці в значній мірі залежить від наявного рівня їх економічної безпеки. Тому перед всіма суб'єктами господарювання в нашій державі виникає необхідність внутрішньої самооцінки та прогнозування можливих змін в стані їх економічної безпеки. Такий підхід викликаний тим, що вони повинні адекватно реагувати на дію різних чинників зовнішнього чи внутрішнього походження, які формують як потенціал підприємства, так і можливості його повноцінного використання.

З усіх можливих загроз для економічної безпеки на мікрорівні - катастрофічних (природних або техногенних), інформаційних, конкурентних, організаційних, кримінальних особливу увагу слід зосередити на тих, що безпосередньо спрямовані на руйнування або ослаблення потенціалу підприємства екзогенних (зовнішніх) чинників. Основну увагу варто зосередити на чинниках, що можуть змінити зовнішнє середовище та забезпечать економічну безпеку не тільки конкретного підприємства, а й економіки регіону чи держави в цілому.

На мій погляд, зовнішні і внутрішні чинники можуть нанести шкоду економіці підприємства в чотирьох випадках:

1. Система економічної безпеки підприємства побудована таким чином, ще не може передбачати загрозу до її виникнення.
2. Загроза виникла, але службові особи, відповідальні за економічну безпеку підприємства, неспроможні її побачити.
3. Загрозу виявлено, але менеджмент підприємства неспроможний попередити її негативні наслідки.
4. керівництво підприємства намагається вирішити проблему, але його дії не призводять до позитивного результату.

Вихід України з економічної кризи можна забезпечити шляхом співвідношення проблеми економічної безпеки підприємства із проблемою національної безпеки підприємництва, адже неналежний рівень економічної безпеки підприємництва є основним чинником, який перешкоджає подальшому розвитку підприємництва в Україні та досягненню його показників того рівня, що відповідає рівню розвинених держав. Головним завданням перед вітчизняним підприємством має стати створення системи забезпечення економічної безпеки, що має включати такі структурні елементи як фінансова складова; інтелектуальна і кадрова; техніко-технологічна; політико-правова; - екологічна; інформаційна; інвестиційна; силова.

Література:

1. Іванілов О. С. Економіка підприємства: навч. посіб./ О. С. Іванілов. – К.: Видавництво, 2009. – 408 с.

2. Ковалев Д. Экономическая безопасность предприятия / Д. Ковалев, Т. Сухорукова// Экономика Украины. – 1998. - №6, - С. 48-51

УДК 336.71

М.В.Негрей, О.В.Дацко

Львівський національний університет імені Івана Франка

ЗАСТОСУВАННЯ СКОРИНГОВИХ МОДЕЛЕЙ

У СПОЖИВЧОМУ КРЕДИТУВАННІ

M.V.Nehrey, O.V.Datsko

APPLICATIONS OF SCORING MODELS IN CONSUMER LENDING

Сучасний стан кредитного ринку України характеризується високими відсотковими ставками, часто використовуваними системами штрафів, агресивними методами стягнення боргів, значною часткою проблемних боргів та великою кількістю клієнтів. Важливою проблемою для банків є збільшення ефективності використання свого кредитного портфелю та мінімізації кредитних ризиків. Тому першочерговою задачею ризик-менеджерів банку є розробка ефективної моделі управління ризиками з використанням значних можливостей сучасної обчислювальної техніки та розширення джерел інформації. Робота із великою кількістю клієнтів вимагає як зменшення витрат часу на їх обслуговування, так і індивідуального підходу, що є можливим за рахунок застосування сучасних засобів реалізації бізнес-процесів, серед яких важливе місце посідають скорингові системи.

Скоринг – це модель класифікації клієнтської бази на різні групи, якщо не відома характеристика, яка розділяє ці групи, але відомі інші фактори, пов'язані з характеристикою, яка цікавить кредитора.

На практиці скоринг використовується у багатьох напрямках:

- Application-скоринг – оцінка позичальників при подачі заявки на отримання кредиту;
- Fraud-скоринг – виявлення потенційного шахрайства;
- Behavioral-скоринг – оцінка динаміки стану кредитного рахунку;
- Collection-скоринг – виявлення пріоритетних напрямів збору простроченої заборгованості.

Автоматизовані системи скорингу на сьогодні у вітчизняних банках застосовуються не так широко як у країнах Заходу (їх розвиток розпочався у США у 60-х роках XX ст.). Скорингові рішення в Україні найчастіше приймаються з допомогою використання MS Excel чи власних програмних продуктів. Такі результати не завжди є точними і адекватними, оскільки дуже залежать від рівня кваліфікації та ставлення до ризику суб'єкта прийняття рішення, що розробляє скорингову модель.